Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 15. septembra 2016*

„Predhodno odločanje — Informacijska družba — Prosti pretok storitev — Poslovno brezžično lokalno omrežje (WLAN) — Dajanje v brezplačno uporabo javnosti — Odgovornost posrednih ponudnikov storitev — Izključni prenos — Direktiva 2000/31/ES Člen 12 — Omejitev odgovornosti — Neznani uporabnik tega omrežja — Kršitev pravic imetnikov pravic, ki se nanašajo na zaščiteno delo — Obveznost zaščite omrežja — Civilna odgovornost gospodarskega subjekta“

V zadevi C-484/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Landgericht München I (deželno sodišče I v Münchnu, Nemčija) z odločbo z dne 18. septembra 2014, ki je prispela na Sodišče 3. novembra 2014, v postopku

Tobias Mc Fadden

proti

Sony Music Entertainment Germany GmbH,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi L. Bay Larsen, predsednik senata, D. Šváby, J. Malenovský (poročevalec), M. Safjan in M. Vilaras, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: V. Tourrès, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 9. decembra 2015,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za T. Mc Faddna A. Hufschmid in C. Fritz, odvetnika,

— za Sony Music Entertainment Germany GmbH B. Frommer, R. Bisle, M. Hügel, odvetniki,

— za poljsko vlado B. Majczyna, agent,

— za Evropsko komisijo K.-P. Wojcik in F. Wilman, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 16. marca 2016

* Jezik postopka: nemščina.

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 12(1) Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL, posebna izdaja v slovenščini poglavje, poglavje 13, zvezek 25, str. 399).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med T. Mc Faddnom in družbo Sony Music Entertainment Germany GmbH (v nadaljevanju: Sony Music) zaradi morebitne odgovornosti T. Mc Faddna v zvezi s tem, da so tretje osebe uporabile brezžično lokalno omrežje (*Wireless local area network* (WLAN)), ki ga upravlja T. Mc Fadden, da bi brez dovoljenja dale javnosti na razpolago fonogram, ki ga je izdelala družba Sony Music.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 98/34

3 Evropski parlament in Svet sta 22. junija 1998 sprejela Direktivo 98/34/ES o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 20, str. 337), kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. julija 1998 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 21, str. 8) (v nadaljevanju: Direktiva 98/34).

4 V uvodnih izjavah 2 in 19 Direktive 98/48 je navedeno:

„(2) ker bodo možnosti ponujanja storitev na daljavo, elektronsko in na zahtevo prejemnika storitev, ki jih ponuja informacijska družba, koristile veliko različnim storitvam v skladu s členoma 59 in 60 Pogodbe [ES, postala člen 46 in člen 57 PDEU];

[…]

(19) ker so ‚storitve' po členu 60 Pogodbe [ES, postal člen 57 PDEU], po precedenčnem pravu Sodišča, tiste storitve, ki se opravljajo odplačno; ker ta značilnost manjka pri dejavnostih, ki jih država opravlja v negospodarske namene v okviru svojih nalog zlasti na družbenem, kulturnem, izobraževalnem in pravnem področju […]"

5 Člen 1 Direktive 98/34/ES določa:

„V tej direktivi naslednji izrazi pomenijo:

[…]

2. ‚storitev' katera koli storitev informacijske družbe ali katera koli storitev, ki se običajno opravi odplačno, na daljavo, elektronsko in na zahtevo prejemnika storitev.

[…]"

Direktiva 2000/31

6 V uvodnih izjavah 18, 41, 42 in 50 Direktive 2000/31 je navedeno:

„(18) Storitve informacijske družbe zajemajo široko področje gospodarskih dejavnosti, ki potekajo po internetu; […] storitve informacijske družbe se ne omejujejo le na sklepanje pogodb v stalnem internetnem poslovanju, temveč se, če gre za gospodarsko dejavnost, razširjajo na storitve, ki jih ne plačajo prejemniki, na primer v zvezi s stalnim dostopom do internetnih podatkov ali komercialnimi sporočili, ali na storitve, ki zagotavljajo mehanizme za iskanje, dostop do in pridobivanje podatkov; storitve informacijske družbe vključujejo tudi […] dostop do komunikacijskega omrežja […].

[…]

(41) Ta direktiva vzpostavlja ravnotežje med različnimi interesi in določa načela, na katerih lahko temeljijo dogovori in standardi v tej panogi;

(42) Izjeme v zvezi z odgovornostjo se po tej direktivi nanašajo samo na primere, pri katerih se dejavnost ponudnika storitev informacijske družbe omejuje na tehnični proces upravljanja in omogočanja dostopa do komunikacijskega omrežja, po katerem se podatki, ki jih zagotovijo tretji, prenesejo ali začasno shranijo zaradi izboljšanja učinkovitosti prenosa; ta dejavnost je bolj tehnična, samodejna in pasivna, torej ponudnik storitve informacijske družbe ne pozna niti ne more nadzorovati podatkov, ki se prenašajo ali shranjujejo;

[…]

(50) Pomembno je, da sta predlagana direktiva o uskladitvi nekaterih vidikov avtorskih in sorodnih pravic v informacijski družbi in ta direktiva uveljavljeni v enakem časovnem obdobju, zato da se v Skupnosti oblikuje jasen okvir pravil o odgovornosti posrednikov za prekrške v zvezi z avtorskimi in sorodnimi pravicami;“

7 Člen 2 te direktive, naslovljen „Opredelitve“, določa:

„Za namene te direktive imajo posamezni izrazi, uporabljeni v tej direktivi, naslednji pomen:

(a) ‚storitve informacijske družbe‘: storitve v smislu člena 1(2) Direktive [98/34];

(b) „ponudnik storitev“: vsaka fizična ali pravna oseba, ki ponuja storitev informacijske družbe;

[…]“

8 Navedena direktiva v poglavju II, oddelek 4, naslovljenem „Odgovornost posrednih ponudnikov storitev“, vsebuje člene od 12 do 15.

9 Člen 12 te direktive, naslovljen „Izključni prenos“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da ponudnik storitve, če se storitev informacijske družbe nanaša na prenos podatkov, ki jih zagotovi prejemnik storitve, v komunikacijskem omrežju ali na zagotovitev dostopa do komunikacijskega omrežja, ni odgovoren za poslane podatke, če ponudnik:

(a) ne sproži prenosa,

(b) ne izbere prejemnika prenosa in

(c) ne izbere ali spremeni podatkov, ki so predmet prenosa.

[…]

3. Ta člen ne posega v možnost, da sodišče ali upravni organ skladno s pravnimi sistemi držav članic od ponudnika storitve zahteva ustavitev ali preprečitev kršitev [kršitve].“

10 Člen 13(1) Direktive 2000/31, nalovljen „Shranjevanje v predpomnilniku“, določa:

1. Države članice zagotovijo, da ponudnik storitve, če se storitev informacijske družbe nanaša na prenos podatkov v komunikacijskem omrežju, ki jih zagotovi prejemnik storitve, ni odgovoren za samodejno, vmesno in začasno shranjevanje teh podatkov, ki je namenjeno zgolj učinkovitejšemu posredovanju podatka drugim prejemnikom storitve na njihovo zahtevo, pod pogojem, da:

(a) ponudnik ne spremeni podatkov;

(b) ponudnik ravna skladno s pogoji za dostop do podatkov;

(c) ponudnik ravna skladno s pogoji o sprotnem dopolnjevanju podatkov, določenimi v splošno priznanih in uporabljenih industrijskih standardih;

(d) ponudnik ne posega v zakonito uporabo tehnologije za pridobivanje informacij o rabi podatkov, ki je določena v splošno priznanih in uporabljenih industrijskih standardih,

in

(e) ponudnik hitro ukrepa in odstrani ali onemogoči dostop do podatka, ki ga je hranil, takoj ko je obveščen, da je bil podatek na začetnem izhodnem mestu prenosa odstranjen iz omrežja ali da je bil dostop do njega onemogočen ali da je sodišče ali upravni organ odredil odstranitev ali blokado.“

11 Člen 14 te direktive, naslovljen „Gostiteljstvo“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da ponudnik storitve, če se storitev informacijske družbe nanaša na shranjevanje podatkov, ki jih zagotovi prejemnik storitve, ni odgovoren za podatek, ki ga je shranil na zahtevo prejemnika storitve, pod pogojem, da:

(a) ponudnik dejansko ne ve za nezakonito dejavnost ali podatek in mu glede odškodninskih zahtevkov niso znana dejstva ali okoliščine, iz katerih je očitno, da gre za nezakonito dejavnost ali podatek, ali

(b) ponudnik, takoj ko za to izve ali se tega zave, nemudoma ukrepa in odstrani ali onemogoči dostop do podatka.

2. Odstavek 1 se ne uporabi, če prejemnik storitve ukrepa v okviru pooblastil ali pod nadzorom ponudnika.

3. Ta člen ne posega v možnost, da sodišče ali upravni organ skladno s pravnimi sistemi držav članic od ponudnika storitve zahteva ustavitev ali preprečitev kršitve, in tudi ne v možnost, da države članice določijo postopke, ki urejajo odstranitev ali onemogočenje dostopa do podatkov.“

12 Člen 15(1) navedene direktive, naslovljen „Brez [Neobstoj] splošne obveznosti za nadzor“, določa:

„Države članice ponudnikom glede opravljanja storitev iz členov 12, 13 in 14 ne predpišejo splošne obveznosti za nadzor podatkov pri njihovem prenosu ali shranjevanju, pa tudi ne za dejavno raziskovanje okoliščin, na podlagi katerih se domneva, da gre za nezakonito dejavnost.“

Direktiva 2001/29/ES

13 V uvodni izjavi 16 Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini poglavje, poglavje 17, zvezek 1, str. 230) je navedeno:

„Odgovornost za dejavnosti v omrežnem okolju ne zadeva le avtorske in sorodnih pravic, temveč tudi druga področja, na primer obrekovanje, zavajajoče oglaševanje ali kršitve blagovnih znamk, ki jo horizontalno ureja Direktiva [2000/31], ki pojasnjuje in usklajuje različna pravna vprašanja, ki se nanašajo na storitve informacijske družbe vključno z elektronskim trgovanjem. Ta direktiva naj se izvaja v časovnem obdobju, podobnem kot pri Direktivi o elektronskem trgovini, saj le-ta podaja usklajen okvir načel in predpisov, ki med drugim zadevajo pomembne dele te direktive. Ta direktiva ne vpliva na določbe, ki se nanašajo na odgovornost v Direktivi o elektronskem trgovanju.“

Direktiva 2004/48/ES

14 Člen 2 Direktive 2004/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 2, str. 32), naslovljen „Področje uporabe“, določa:

„[…]

3. Ta direktiva ne vpliva na:

(a) […] Direktivo [2000/31] na splošno in zlasti na člene od 12 do 15 Direktive [2000/31];

[…]“

Nemško pravo

15 Členi od 7 do 10 Telemediengesetz (zakon o elektronskih medijih) z dne 26. februarja 2007 (BGBl. I, str. 179), kakor je bil nazadnje spremenjen z zakonom z dne 31. marca 2010 (BGBl. I, str. 692) (v nadaljevanju: zakon o elektronskih medijih), prenašajo v nemško pravo člene od 12 do 15 Direktive 2000/31.

16 Člen 7 zakona o elektronskih medijih določa:

„1. Na podlagi splošnih pravil so ponudniki odgovorni za svoje informacije, ki jih dajejo na razpolago za namen uporabe.

2. Ponudnikom v smislu členov od 8 do 10 ni treba nadzorovati informacij, ki jih prenašajo ali shranjujejo, niti aktivno raziskovati okoliščin, na podlagi katerih se domneva, da gre za nezakonito dejavnost. Obveznosti odstranitve ali onemogočenja dostopa do informacij, določeni s splošnimi pravili, ne vplivata na neobstoj odgovornosti ponudnika na podlagi členov od 8 do 10. […]“

17 Člen 8(1) zakona o elektronskih medijih določa:

„Ponudniki niso odgovorni za informacije, ki jih prenašajo v komunikacijsko omrežje ali do katerih omogočijo dostop za namen uporabe, če:

1. ne sprožijo prenosa,

2. ne izberejo prejemnika prenosa in

3. ne izberejo ali spremenijo podatkov, ki so predmet prenosa.

Prva poved se ne uporabi, če ponudnik naklepno sodeluje z enim od prejemnikov njegove storitve z namenom storitve nezakonitih dejanj.“

18 Člen 97 Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz) (zakon avtorski in sorodnih pravicah) z dne 9. septembra 1965 (BGBl. I, str. 1273), kakor je bil nazadnje spremenjen z zakonom z dne 1. oktobra 2013 (BGBl. str. 3728) (v nadaljevanju: zakon o avtorski in sorodnih pravicah), določa:

„1. Če oseba protipravno krši avtorsko ali drugo pravico, ki jo varuje ta zakon, lahko oseba, ki jo je kršitev prizadela, od nje zahteva prenehanje zadevnega poseganja, pri ponovitveni nevarnosti pa lahko predlaga izdajo odredbe o prepovedi. Izdaja odredbe o prepovedi se lahko predlaga, tudi če kršitev grozi prvič.

2. Oseba, ki kršitev stori naklepno ali iz malomarnosti, mora osebi, ki jo je kršitev prizadela, povrniti nastalo škodo. […]“

19 Člen 97a zakona o avtorski in sorodnih pravicah določa:

„1. Oseba, ki jo je prizadela kršitev, mora kršitelja pred začetkom sodnega postopka pozvati k opustitvi in mu dati možnost, da reši spor tako, da se zaveže, da bo opustil izvajanje kršitve in v nasprotnem primeru plačal primerno pogodbeno kazen.

[…]

3. Če je opomin upravičen, je mogoče zahtevati povračilo nujnih stroškov. […]“

Nacionalna sodna praksa v zvezi z posredno odgovornostjo ponudnikov storitev informacijske družbe (Störerhaftung)

20 Iz predložitvene odločbe izhaja, da se lahko v nemškem pravu osebi, ki je kršila avtorsko ali sorodne pravice, pripiše tako neposredno (*Täterhaftung*) kot posredno (*Störerhaftung*) odgovornost. Nemška sodišča člen 97 zakona o avtorski in sorodnih pravicah namreč razlagajo tako, da je odgovornost v primeru kršitve mogoče pripisati osebi, ki čeprav kršitve ne stori ali pri njej ne sodeluje, k njej namenoma prispeva (*Störer*).

21 V zvezi s tem je Bundesgerichtshof (zvezno sodišče, Nemčija) v sodbi z dne 12. maja 2010, Sommer unseres Lebens (I ZR 121/08), razsodilo, da je osebo, ki upravlja omrežje wifi z dostopom do internetnega omrežja, mogoče šteti za „*Störer*“ (motitelja), če svojega omrežja ni zaščitila z geslom in tretji osebi tako omogočila, da krši avtorsko ali sorodne pravice. V skladu s to sodbo je razumno, da tak upravljavec omrežja izvede varnostne ukrepe, kot je sistem identifikacije z geslom.

Postopek v glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

22 T. Mc Fadden vodi podjetje, ki prodaja in daje v najem svetlobno in zvočno tehniko.

23 T. Mc Fadden upravlja brezžično lokalno omrežje, s katerim v bližini svojega podjetja ponuja brezplačen in anonimen dostop do interneta. T. Mc Fadden za zagotovitev tega dostopa do interneta uporablja storitve telekomunikacijskega podjetja. Dostop do tega omrežja namerno ni bil zaščiten zaradi pritegnitve pozornosti strank sosednih trgovin, mimoidočih in sosedov.

24 T. Mc Fadden je okoli 4. septembra 2010 spremenil ime svojega omrežja iz „mcfadden.de“ v „freiheitstattangst.de“, da bi opozoril na protest v podporo varstvu osebnih podatkov in proti prekomernemu državnemu nadzoru.

25 Istočasno je bilo na internetu prek brezžičnega lokalnega omrežja, ki ga upravlja T. Mc Fadden, javnosti brezplačno dano na razpolago glasbeno delo brez soglasja imetnikov pravic. T. Mc Fadden trdi, da ni storil zatrjevane kršitve, ne more pa izključiti, da je kršitev storil kateri od uporabnikov njegovega omrežja.

26 Družba Sony Music je proizvajalka fonograma tega dela.

27 Družba Sony Music je z dopisom z dne 29. oktober 2010 T. Mc Faddna opomnila, naj spoštuje pravice v zvezi z navedenim fonogramom.

28 T. Mc Fadden je po tem opominu pri predložitvenem sodišču vložil negativno ugotovitveno tožbo (*negative Feststellungsklage*). Družba Sony Music je v odgovor vložila več nasprotnih zahtevkov, s katerimi je od T. Mc Faddna zahtevala, prvič, plačilo škode in obresti na podlagi njegove neposredne odgovornosti za kršitev njenih pravic v zvezi z navedenim fonogramom, drugič, prenehanje kršitve njenih pravic z grožnjo kazni, in tretjič, povračilo stroškov opomina in postopka.

29 Predložitveno sodišče je z zamudno sodbo z dne 16. januarja 2014, izdano ob izostanku T. Mc Fadden, zavrnilo njegovo zahtevek in ugodilo nasprotnim zahtevkom družbe Sony Music.

30 T. Mc Fadden je zoper to sodbo vložil pritožbo, v kateri je trdil, da je njegova odgovornost izključena na podlagi določb nemškega prava, s katerimi je bil prenesen člen 12(1) Direktive 2000/31.

31 Družba Sony Music je v okviru te pritožbe predlagala, primarno, naj se navedena soba potrdi, in podredno, naj se T. Mc Faddnu, če predložitveno sodišče ne bo ugotovilo njegove neposredne odgovornosti, naloži plačilo odškodnine in obresti na podlagi nemške sodne prakse v zvezi s posredno odgovornostjo (*Störerhaftung*) upravljavcev brezžičnega lokalnega omrežja, ker ni sprejel ukrepov za zaščito svojega brezžičnega lokalnega omrežja, s čimer je tretjim osebam omogočil, da kršijo pravice družbe Sony Music.

32 Predložitveno sodišče v predlogu za sprejetje predhodne odločbe navaja, da se nagiba k ugotovitvi, da kršitve pravic družbe Sony Music ni storil T. Mc Fadden osebno, ampak neznan uporabnik njegovega brezžičnega lokalnega omrežja. Vendar naj bi predložitveno sodišče nameravalo uporabiti posredno odgovornost (*Störerhaftung*) T. Mc Faddna, ker ta ni zavaroval omrežja, ki je omogočalo anonimno storitev te kršitve. Predložitveno sodišče se zato sprašuje ali oprostitev odgovornosti, določena v členu 12(1) Direktive 2000/31, ki je v nemško pravo prenesena s členom 8(1), prvi stavek, zakona o elektronskih medijih, ne izključuje vsake oblike odgovornosti T. Mc Faddna.

33 V teh okoliščinah je Landgericht München I (deželno sodišče I v Münchnu, Nemčija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 12(1), prvi del stavka, Direktive [2000/31] v povezavi s členom 2(a) [te direktive] in s členom 1, točka 2, Direktive [98/34], kakor je bila spremenjena z Direktivo [98/48], razlagati tako, da izraz ‚običajno opravi odplačno' pomeni, da mora nacionalno sodišče ugotoviti,
   (a) ali oseba, na katero se zadeva konkretno nanaša, ki se sklicuje na status ponudnika storitve, to konkretno storitev običajno ponuja odplačno,
   (b) ali so na trgu sploh ponudniki, ki te storitve ali primerljive storitve ponujajo odplačno, oziroma
   (c) ali se večina teh ali primerljivih storitev ponuja odplačno?

2. Ali je treba člen 12(1), prvi del stavka, Direktive [2000/31] razlagati tako, da ‚zagotovitev dostopa do komunikacijskega omrežja' pomeni, da je za zagotavljanje, ki je v skladu z direktivo, pomembno zgolj, da nastane rezultat, in sicer, da je zagotovljen dostop do komunikacijskega omrežja (npr. interneta)?

3. Ali je treba člen 12(1), prvi del stavka, Direktive [2000/31] v povezavi s členom 2(b) [te direktive] razlagati tako, da za ‚ponujanje' v smislu [navedenega člena 2(b)] zadostuje, da se storitev informacijske družbe zgolj dejansko daje na razpolago, da se torej v konkretnem primeru daje na razpolago odprto omrežje WLAN, ali pa jo je poleg tega treba tudi ‚dejavno oglaševati'?

4. Ali je treba člen 12(1), prvi del stavka, Direktive [2000/31] razlagati tako, da besedna zveza ‚ni odgovoren za poslane podatke' pomeni, da so morebitni zahtevki osebe, ki jo je prizadela kršitev avtorskih pravic, za opustitev, odškodnino, plačilo stroškov opomina in sodnih taks do ponudnika dostopa načeloma izključeni ali to velja vsaj glede prve ugotovljene kršitve avtorskih pravic?

5. Ali je treba člen 12(1), prvi del stavka, [Direktive 2000/31] v povezavi s členom 12(3) [te direktive] razlagati tako, da države članice ne smejo dovoliti nacionalnemu sodišču, da bi v postopku v glavni stvari proti ponudniku dostopa izdalo odredbo, na podlagi katere mora ponudnik v prihodnje prenehati tretjim osebam omogočati, da prek konkretne internetne povezave dajejo na razpolago določeno avtorsko delo prek spletnih izmenjevalnic datotek za elektronski dostop do njega?

6. Ali je treba člen 12(1), prvi del stavka, Direktive [2000/31] razlagati tako, da je treba v okoliščinah, kot so v postopku v glavni stvari, glede opustitvenega zahtevka smiselno uporabiti določbo člena 14(1)(b) [te direktive]?

7. Ali je treba člen 12(1), prvi del stavka, Direktive [2000/31] v povezavi s členom 2(b) [te direktive] razlagati tako, da se zahteve za ponudnika storitev izčrpajo s tem, da je ponudnik storitev vsaka fizična ali pravna oseba, ki ponuja storitev informacijske družbe?

8. Če je odgovor na [sedmo] vprašanje nikalen, katere dodatne zahteve je treba postaviti za ponudnika storitev v okviru razlage člena 2(b) Direktive [2000/31]?

9. Ali je treba člen 12(1), prvi del stavka, Direktive [2000/31] ob upoštevanju obstoječega varstva intelektualne lastnine, ki je zagotovljeno s temeljnimi pravicami in ki izhaja iz lastninske pravice (člen 17(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina)), ter določb […] v [direktivah 2001/29 in 2004/48] ter ob upoštevanju svobode informiranja in svobode gospodarske pobude, ki spada med temeljne pravice, zagotovljene v Uniji (člen 16 Listine), razlagati tako, da ne nasprotuje odločbi nacionalnega sodišča v postopku v glavni stvari, če se v tej odločbi ponudniku dostopa – pod grožnjo denarne kazni – naloži, da v prihodnje preneha omogočati tretjim osebam, da prek konkretne internetne povezave dajejo na razpolago določeno

avtorsko delo ali njegove dele prek spletnih izmenjevalnic datotek (*peer-to-peer*) za elektronski dostop do njega, in da je s tem ponudniku dostopa prepuščena odločitev, katere tehnične ukrepe konkretno izvede za izpolnjevanje te odredbe?

[10.] Ali to velja, tudi če lahko ponudnik dostopa sodno prepoved dejansko izpolni samo tako, da internetno povezavo prekine, jo zaščiti z geslom ali preverja celotno komunikacijo, ki poteka prek te povezave, da bi ugotovil, ali se določeno avtorsko delo znova protipravno prenaša, čeprav je to znano […] od začetka in […] ne […] šele v izvršilnem ali kazenskem postopku?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

34 Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe je razvidno, da predložitveno sodišče s prvim vprašanjem želi ugotoviti, ali storitev, kot je ta, ki jo v zadevi iz postopka v glavni stvari opravlja tožeča stranka in ki zajema dajanje brezžičnega komunikacijskega omrežja na javno in brezplačno razpolago, lahko spada v področje uporabe člena 12(1) Direktive 2000/31.

35 V teh okoliščinah je treba razumeti, da predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12(1) Direktive 2000/31 v povezavi s členom 2(a) te direktive in s členom 1, točka 2, Direktive 98/34 razlagati tako da storitev, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki jo opravlja upravljavec komunikacijskega omrežja in ki zajema dajanje tega omrežja v brezplačno uporabo javnosti, pomeni „storitev informacijske družbe“ v smislu te prve določbe.

36 Najprej je treba poudariti, da niti člen 12(1) Direktive 2000/31 niti člen 2 te direktive ne vsebujeta opredelitve pojma „storitev informacijske družbe“. Vendar navedeni člen 2 v zvezi s tem napotuje na Direktivo 98/34.

37 V zvezi s tem je po eni strani iz uvodnih izjav 2 in 19 Direktive 98/48 razvidno, da je treba pojem „storitev“, uporabljen v Direktivi 98/34, razumeti tako, da ima enak pomen kot tisti iz člena 57 PDEU. Na podlagi tega člena 57 so storitve „storitve“, kadar se praviloma opravljajo za plačilo.

38 Na drugi strani člen 1, točka 2, Direktive 98/34 določa, da pojem „storitev informacijske družbe“ zajema katero koli storitev, ki se običajno opravi odplačno, na daljavo, elektronsko in na zahtevo prejemnika storitev.

39 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da so storitve informacijske družbe iz člena 12(1) Direktive 2000/31 zgolj tiste, ki se običajno opravijo odplačno.

40 Ta ugotovitev je podprta z uvodno izjavo 18 Direktive 2000/31, v kateri je navedeno, da se storitve informacijske družbe ne omejujejo le na sklepanje pogodb v internetnem poslovanju, temveč se, če pomenijo gospodarsko dejavnost, razširjajo na druge storitve.

41 Vendar iz tega ni mogoče sklepati, da gospodarska dejavnost, ki je opravljena brezplačno, ne more nikoli pomeniti „storitve informacijske družbe“ v smislu člena 12(1) Direktive 2000/31. Plačila za storitev, ki jo opravi ponudnik v okviru svoje gospodarske dejavnosti namreč ne plačajo nujno osebe, ki imajo od nje korist (glej v tem smislu sodbo z dne 11. septembra 2014, Papasavvas, C-291/13, EU:C:2014:2209, točki 28 in 29).

42 To je tako zlasti, kadar storitev, ki je opravljena brezplačno, ponudnik zagotovi z namenom oglaševanja proizvodov, ki jih prodaja, ali storitev, ki jih ponuja, pri čemer je torej strošek takega ravnanja vključen v prodajno ceno proizvodov ali storitev (sodba z dne 26. aprila 1988, Bond van Adverteerders in drugi, 352/85, EU:C:1988:196, točka 16, in z dne 11. aprila 2000, Deliège, C-51/96 in C-191/97, EU:C:2000:199, točka 56).

43 Glede na navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12(1) Direktive 2000/31 v povezavi s členom 2(a) te direktive in s členom 1, točka 2, Direktive 98/34 razlagati tako, da storitev, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki jo opravlja upravljavec komunikacijskega omrežja in ki zajema dajanje tega omrežja v brezplačno uporabo javnosti, pomeni „storitev informacijske družbe“ v smislu te prve določbe, kadar jo zadevni ponudnik opravi z namenom oglaševanja proizvodov, ki jih prodaja, ali storitev, ki jih ponuja.

Drugo in tretje vprašanje

44 Predložitveno sodišče z drugim in tretjim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12(1) Direktive 2000/31 razlagati tako, da mora biti za to, da se storitev iz te določbe, s katero se zagotavlja dostop do komunikacijskega omrežja, šteje za opravljeno, ta dostop zgolj omogočen ali pa morajo biti izpolnjene dodatne zahteve.

45 Natančneje, predložitveno sodišče sprašuje, ali mora poleg zagotovitve dostopa do komunikacijskega omrežja po eni strani obstajati pogodbeno razmerje med prejemnikom in izvajalcem storitve in po drugi, ali mora ta izvajalec navedeno storitev oglaševati.

46 V zvezi s tem, prvič, iz besedila člena 12 Direktive 2000/31, naslovljenega „Izključni prenos“, izhaja, da mora nudenje storitve iz te določbe zajemati prenos podatkov v komunikacijskem omrežju.

47 Poleg tega navedena določba določa, da izključitev odgovornosti, določena v tej določbi, velja le za prenesene podatke.

48 Nazadnje, iz uvodne izjave 42 Direktive 2000/31 je razvidno, da je dejavnost „izključni prenos“ povesem tehnična, samodejna in pasivna.

49 Iz tega izhaja, da zagotovitev dostopa do komunikacijskega omrežja ne sme preseči okvira takega tehničnega, samodejnega in pasivnega postopka, s katerim se zagotavlja potrebna izvedba prenosa podatkov.

50 Drugič, niti iz drugih določb Direktive 2000/31 niti iz ciljev, ki jim ta sledi, ni razvidno, da mora zagotovitev dostopa do komunikacijskega omrežja izpolnjevati dodatne zahteve, kot je obstoj pogodbenega razmerja med prejemnikom in izvajalcem storitve ali to, da mora izvajalec za promocijo navedene storitve uporabiti sredstva oglaševanja.

51 Res je mogoče ugotoviti, da je v nemški različici člena 2(b) Direktive 2000/31 uporabljen glagol *anbieten*, ki ga je mogoče razumeti tako, da se nanaša na idejo ponujanja in torej na neko obliko oglaševanja.

52 Vendar potreba po enotni uporabi in zato razlagi določb prava Unije izključuje, da bi se ob dvomu besedilo določbe upoštevalo ločeno v eni od njenih različic, ampak zahteva nasprotno, da se razlaga in uporablja glede na različice drugih uradnih jezikov (sodba z dne 9. junija 2011, Eleftheri tileorasi in Giannikos, C-52/10, EU:C:2011:374, točka 23).

53 Druge jezikovne različice navedenega člena 2(b), med katerimi so španska, češka, angleška, francoska, italijanska, poljska in slovaška, uporabljajo glagole, ki ne izražajo take ideje ponujanja ali oglaševanja.

54 Glede na navedeno je treba na drugo in tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12(1) Direktive 2000/31 razlagati tako, da se za to, da se storitev iz te določbe, s katero se zagotavlja dostop do komunikacijskega omrežja, šteje za opravljeno, ta dostop ne sme prekoračiti tehničnega, samodejnega in pasivnega okvira, s katerim se zagotavlja potreben prenos podatkov, pri čemer ni treba izpolniti nobene dodatne zahteve.

Šesto vprašanje

55 Predložitveno sodišče s šestim vprašanjem, ki ga je treba obravnavati na tretjem mestu, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12(1) Direktive 2000/31 razlagati tako, da se pogoj iz člena 14(1)(b) te direktive po analogiji uporabi za navedeni člen 12(1).

56 V zvezi s tem je iz sistematike Direktive 2000/31 razvidno, da je zakonodajalec Unije hotel ureditve, ki se uporabijo za dejavnosti izključnega prenosa, shranjevanje informacij v tako imenovani „caching“ obliki in gostiteljstvo, razlikovati med seboj, saj so te dejavnosti urejene z različnimi določbami te direktive.

57 V zvezi s tem je iz primerjave členov 12(1), 13(1) in 14(1) navedene direktive razvidno, da za izključitve odgovornosti, določene v teh členih, veljajo pogoji uporabe, ki se razlikujejo glede na zadevno vrsto dejavnosti.

58 Natančneje, člen 14(1) Direktive 2000/31, naslovljen „Gostiteljstvo“, med drugim določa, da morajo ponudniki gostovanja spletnih mest za izključitev njihove odgovornosti, določene v tej določbi, takoj ko izvejo za nezakonit podatek, nemudoma ukrepati in ga odstraniti ali onemogoči dostop do njega.

59 Člen 12(1) Direktive 2000/31 pa za izključitev odgovornosti, ki jo določa v korist ponudnikov dostopa do komunikacijskega omrežja, ne določa spoštovanja takega pogoja.

60 Poleg tega, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 100 sklepnih predlogov, položaja ponudnika gostovanja spletnega mesta in ponudnika dostopa do komunikacijskega omrežja nista podobna glede na pogoje, določene v členu 14(1) Direktive 2000/31.

61 Iz uvodne izjave 42 te direktive namreč izhaja, da so bile izključitve odgovornosti, ki so določene v navedeni direktivi, določene ob upoštevanju tega, da so dejavnosti, ki jih opravljajo različne kategorije ponudnikov določenih storitev, med katerimi so ponudniki dostopa do komunikacijskega omrežja in ponudniki gostovanja spletnih mest, bolj tehnične, samodejne in pasivne, in da torej ti ponudniki storitev niti ne poznajo niti ne morejo nadzorovati podatkov, ki se tako prenašajo ali shranjujejo.

62 Vendar je storitev ponudnika gostovanja spletnega mesta, ki je sestavljena iz hranjenja podatkov, dolgoročna. Ta ponudnik gostovanja torej lahko izve za nezakonitost nekaterih informacij, ki jih shranjuje, potem ko to shranjevanje opravi, pri čemer še vedno lahko sprejme ukrep za odstranitev ali onemogočenje dostopa do njih.

63 Storitve prenosa informacij, ki jih zagotavlja ponudnik dostopa do komunikacijskega omrežja, pa običajno niso dolgotrajne, tako da tak ponudnik, potem ko jih prenese, nad njimi nima več nobene kontrole. V teh okoliščinah ponudnik dostopa do komunikacijskega omrežja, drugače od ponudnika gostovanja spletnega mesta, pogosto pozneje ne more sprejeti ukrepov za odstranitev nekaterih informacij ali onemogočiti dostopa do njih.

64 Iz točke 54 te sodbe je vsekakor razvidno, da člen 12(1) Direktive 2000/31 ne določa nobene dodatne zahteve poleg te, da mora zadevna storitev zagotoviti dostop do komunikacijskega omrežja, pri čemer ta dostop ne sme preseči okvira tehničnega, samodejnega in pasivnega postopka, s katerim se zagotavlja izvedba potrebnega prenosa podatkov.

65 Glede na navedeno je treba na šesto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12(1) Direktive 2000/31 razlagati tako, da se pogoj iz člena 14(1)(b) te direktive ne uporabi po analogiji za navedeni člen 12(1).

Sedmo in osmo vprašanje

66 Predložitveno sodišče s sedmim in osmim vprašanjem, ki ju je treba na četrtem mestu obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12(1) Direktive 2000/31 v povezavi z njenim členom 2(b) razlagati tako, da so za ponudnika storitev, ki zagotavlja dostop do komunikacijskega omrežja, poleg zahteve, navedene v tej določbi, določene še druge zahteve.

67 V zvezi s tem člen 12(1) Direktive 2000/31 v povezavi z njenim členom 2(b) za takega ponudnika izrecno določa samo eno zahtevo, in sicer to, da je ta ponudnik fizična ali pravna oseba, ki ponuja storitev informacijske družbe.

68 V zvezi s tem je iz navedene uvodne izjave 41 razvidno, da je zakonodajalec Unije s sprejetjem Direktive 2000/31 vzpostavil ravnotežje med različnimi izraženimi interesi. Iz tega sledi, da je treba šteti, da ta celotna direktiva, in zlasti njen člen 12(1) v povezavi z njenim členom 2(b), odraža ravnotežje, ki ga je vzpostavil navedeni zakonodajalec.

69 V teh okoliščinah ni naloga Sodišča, da nadomesti zakonodajalca Unije s tem, da za uporabo te določbe določi pogoje, ki jih ta ni določil.

70 S tem, da bi se za izjemo iz člena 12(1) Direktive 2000/31 določilo spoštovanje zahtev, ki jih zakonodajalec Unije ni izrecno določil, bi se namreč to ravnotežje lahko porušilo.

71 Glede na navedeno je treba na sedmo in osmo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12(1) Direktive 2000/31 v povezavi z njenim členom 2(b) razlagati tako, da za ponudnika storitev, ki zagotavlja dostop do komunikacijskega omrežja, poleg zahteve, navedene v tej določbi, druge zahteve niso določene.

Četrto vprašanje

72 Predložitveno sodišče s četrtim vprašanjem, ki ga je treba obravnavati na petem mestu, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12(1) Direktive 2000/31 razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da oseba, oškodovana zaradi kršitve njenih pravic, ki se nanašajo na neko delo, od ponudnika dostopa do komunikacijskega omrežja, katerega storitve so bile uporabljene za storitev te kršitve, zahteva prepoved nadaljevanja te kršitve, odškodnino ter plačilo stroškov opomina in sodnih taks.

73 V zvezi s tem je treba spomniti, da člen 12(1) Direktive 2000/31 določa, da morajo države članice zagotoviti, da se ponudnikom, ki zagotavljajo storitev dostopa do komunikacijskega omrežja, ne pripiše odgovornost za podatke, ki so jim jih posredovali prejemniki te storitve, če je izpolnjen trojni pogoj, naveden v tej določbi, da ti ponudniki ne sprožijo prenosa, ne izberejo prejemnika prenosa in ne izberejo ali spremenijo informacij, ki so predmet navedenega prenosa.

74 Iz tega sledi, da ponudnik, ki zagotavlja dostop do komunikacijskega omrežja, kadar so izpolnjeni navedeni pogoji, ni odgovoren, pri čemer je torej vsekakor izključeno, da bi lahko imetnik avtorske pravice od tega ponudnika storitev zahteval odškodnino na podlagi tega, da so tretje osebe povezavo v to omrežje uporabile za kršitev njegovih pravic.

75 Zato je vsekakor izključeno tudi, da bi imetnik avtorske pravice lahko zahteval povračilo stroškov opomina ali sodnih stroškov, ki se nanašajo na odškodninski zahtevek. Da bi bila taka dodatna zahteva utemeljena, bi morala biti namreč utemeljena glavna zahteva, kar prepoveduje člen 12(1) Direktive 2000/31.

76 Vendar je v členu 12(3) Direktive 2000/31 pojasnjeno, da ta člen ne posega v možnost nacionalnega sodišča ali upravnega organa, da od ponudnika storitve zahteva ustavitev ali preprečitev kršitev avtorskih pravic.

77 Kadar tretja oseba stori kršitev z uporabo internetne povezave, ki jo ji je omogočil ponudnik dostopa do komunikacijskega omrežja, člen 12(1) navedene direktive zato ne nasprotuje temu, da oseba, ki ji je zaradi te kršitve nastala škoda, od nacionalnega upravnega organa ali sodišča zahteva, da temu ponudniku prepove nadaljnjo omogočanje te kršitve.

78 Zato je treba ugotoviti, da člen 12(1) Direktive 2000/31 ne izključuje, da lahko ta oseba zahteva tudi povračilo stroškov opomina in sodnih stroškov, ki so nastali v zvezi s tako zahtevo, kot so ti, navedeni v prejšnjih točkah.

79 Glede na navedeno je treba na četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 12(1) Direktive 2000/31 razlagati tako, da nasprotuje temu, da lahko oseba, ki je bila oškodovana s kršitvijo njenih pravic, ki se nanašajo na neko delo, od ponudnika dostopa do komunikacijskega omrežja zahteva odškodnino, ker so tretje osebe enega od teh dostopov uporabile za kršitev njenih pravic, in povračilo stroškov opomina ali sodnih stroškov, ki so nastali v zvezi z njenim odškodninskim zahtevkom. Vendar je treba to določbo razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da ta oseba od ponudnika dostopa do komunikacijskega omrežja, katerega storitve so bile uporabljene za storitev te kršitve, zahteva prepoved nadaljevanja kršitve ter plačilo stroškov opomina in sodnih stroškov, če se ti zahtevi nanašata na ali sledita odredbi, ki jo je sprejel nacionalni organ ali nacionalno sodišče in s katero se temu ponudniku prepove nadaljevanje navedene kršitve.

Peto, deveto in deseto vprašanje

80 Predložitveno sodišče s petim, devetim in desetim vprašanjem, ki jih je treba na šestem mestu obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 12(1) Direktive 2000/31 v povezavi s členom 12(3) te direktive ob upoštevanju zahtev, ki izhajajo iz varstva temeljnih pravic, in pravil, določenih v direktivah 2001/29 in 2004/48, razlagati tako, da nasprotuje sprejetju odredbe, ki, kot ta iz postopka v glavni stvari, zahteva – pod grožnjo denarne kazni – da ponudnik dostopa do komunikacijskega omrežja, ki javnosti omogoča povezavo z internetom, tretjim osebam prepreči, da javnosti prek te internetne povezave dajejo na razpolago neko avtorsko delo ali njegove dele, varovane z avtorsko pravico, prek spletnih izmenjevalnic datotek (*peer-to-peer*), kadar ta ponudnik sicer ima možnost izbire nekaterih tehničnih ukrepov, ki jih lahko sprejme za izpolnitev te odredbe, vendar je že ugotovljeno, da so edini ukrepi, ki jih dejansko lahko sprejme, prekinitev internetne povezave, zaščita internetne povezave z geslom ali preverjanje vseh podatkov, prenesenih prek te povezave.

81 Najprej, ni sporno, da se z odredbo, ki jo predložitveno sodišče predvideva v zadevi v glavni stvari, v delu, v katerem zahteva, da ponudnik dostopa do zadevnega komunikacijskega omrežja prepreči ponovitev kršitve pravice, sorodne avtorski pravici, varujejo temeljne pravice intelektualne lastnine iz člena 17(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

82 Dalje, ker navedena odredba po eni strani navedenemu ponudniku dostopa zavezo, ki lahko vpliva na njegovo gospodarsko dejavnost, in po drugi strani lahko omejuje pravico prejemnikov take storitve do dostopa do interneta, je treba ugotoviti, da ta odredba posega v pravico do svobodne gospodarske pobude ponudnika, ki je varovana s členom 16 Listine, in pravico do svobode obveščanja, katere varstvo zagotavlja člen 11 Listine.

83 Kadar si med seboj konkurira več temeljnih pravic, ki jih varuje pravo Unije, morajo organi ali zadevno nacionalno sodišče nadzorovati zagotavljanje pravičnega ravnotežja med njimi (glej v tem smislu sodbo z dne 29. januarja 2008, Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, točki 68 in 70).

84 V zvezi s tem je Sodišče že razsodilo, da se z odredbo, ki ponudniku dostopa do komunikacijskega omrežja omogoča, da določi konkretne ukrepe, ki jih je treba sprejeti za dosego zastavljenega cilja, pod nekaterimi pogoji lahko doseže to pravično ravnotežje (glej v tem smislu sodbo z dne 27. marca 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, točki 62 in 63).

85 V obravnavanem primeru je, kot je bilo navedeno v točki 83 te sodbe, iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da predložitveno sodišče domneva, da so ukrepi, ki jih naslovnik odredbe dejansko lahko sprejme, zoženi na tri ukrepe, in sicer preverjanje vseh podatkov, prenesenih prek internetne povezave, prekinitev te povezave ali njena zaščita z geslom.

86 Sodišče bo torej skladnost predvidene odredbe s pravom Unije preizkusilo zgolj na podlagi teh treh ukrepov, ki jih predvideva predložitveno sodišče.

87 Na prvem mestu, ukrep nadzora nad vsemi prenesenimi podatki je treba takoj izključiti, ker je v nasprotju s členom 15(1) Direktive 2000/31, ki prepoveduje, da se med drugim ponudniku dostopa do komunikacijskega omrežja naloži splošna obveznost nadzora nad informacijami, ki jih prenaša.

88 Na drugem mestu, glede ukrepa popolne prekinitve internetne povezave je treba ugotoviti, da bi njegovo izvajanje pomenilo hud poseg v svobodo gospodarske pobude osebe, ki opravlja gospodarsko dejavnost zagotavljanja dostopa do interneta – pa čeprav zgolj postransko – saj bi se ji dejansko popolnoma onemogočilo opravljanje te dejavnosti zaradi odprave omejene kršitve avtorske pravice, ne da bi se določilo sprejetje ukrepov, ki manj posegajo v to svobodo.

89 V teh okoliščinah je treba šteti, da tak ukrep ne izpolnjuje zahteve, da je treba zagotoviti pravično ravnotežje med temeljnimi pravicami, ki morajo biti usklajene (glej v tem smislu v zvezi z odredbo sodbo z dne 24. novembra 2011, Scarlet Extended, C-70/10, EU:C:2011:771, točka 49, in po analogiji sodbo z dne 16. julija 2015, Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, točki 35 in 41).

90 Na tretjem mestu, glede ukrepa, s katerim se internetna povezava zaščiti z geslom, je treba poudariti, da ta ukrep omejuje tako pravico do svobodne gospodarske pobude ponudnika, ki zagotavlja storitev dostopa do komunikacijskega omrežja, kot pravico prejemnikov te storitve do svobode obveščanja.

91 Pri tem je treba ugotoviti, prvič, da tak ukrep ne ogroža bistvene vsebine pravice do svobodne gospodarske pobude ponudnika dostopa do komunikacijskega omrežja, če je omejen na minimalno spremembo tehničnih podrobnosti izvajanja dejavnosti tega ponudnika.

92 Drugič, ukrep, s katerim se internetna povezava zaščiti z geslom, ne ogroža bistvene vsebine pravice prejemnikov storitve dostopa do internetnega omrežja do svobode obveščanja, ker se omejuje na to, da od teh prejemnikov zahteva, da zaprosijo za pridobitev gesla, pri čemer je ta povezava med drugim le en od načinov dostopa do interneta.

93 Tretjič, iz sodne prakse sodišča sicer izhaja, da mora biti sprejeti ukrep jasno usmerjen k cilju, tako da je mogoče na njegovi podlagi odpraviti kršitve avtorske ali sorodne pravice od tretje osebe, ne da bi to vplivalo na možnost internetnih uporabnikov, ki uporabljajo storitve tega ponudnika, da zakonito dostopajo do informacij. V nasprotnem primeru bi bil poseg navedenega ponudnika v svobodo informiranja navedenih uporabnikov neupravičen glede na cilj, ki se mu sledi (sodba z dne 27. marca 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, točka 56).

94 Vendar se zdi, da ukrep, ki ga sprejme ponudnik dostopa do komunikacijskega omrežja, s katerim se zaščiti povezava tega omrežja na internet, ne more vplivati na možnost uporabnikov interneta, ki uporabljajo storitve ponudnika, da nezakonito pridejo do podatkov, če ne vključuje nikakršne blokade spletnega mesta.

95 Četrtič, Sodišče je že presodilo, da morajo biti ukrepi, ki jih sprejme naslovnik odredbe, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ob njeni izvršitvi dovolj učinkoviti, da zagotovijo učinkovito varstvo zadevne temeljne pravice, to pomeni, da morajo preprečiti ali vsaj otežiti uresničitev nedovoljenega dostopa do varovanih vsebin in resno odvračati internetne uporabnike, ki uporabljajo storitve naslovnika te odredbe, od dostopanja do vsebin, ki so jim dane na voljo v nasprotju z navedeno temeljno pravico (sodba z dne 27. marca 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, točka 62).

96 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da ukrep, s katerim se internetna povezava zaščiti z geslom, uporabnike te povezave lahko odvrne od kršitve avtorske in sorodnih pravic, če morajo ti uporabniki za pridobitev zahtevanega gesla razkriti svojo identiteto in torej ne morejo delovati anonimno, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

97 Petič, poudariti je treba, da predložitveno sodišče navaja, da razen treh ukrepov, ki jih navaja, ni nobenega drugega ukrepa, ki bi ga ponudnik dostopa do komunikacijskega omrežja, kot je ta iz postopka v glavni stvari, dejansko lahko izvedel, da bi se uskladil z odredbo, kot je ta iz postopka v glavni stvari.

98 Ker je Sodišče druga dva ukrepa zavrnilo, bi ugotovitev, da ponudnik dostopa do komunikacijskega omrežja svoje internetne povezave ne sme zaščititi, pomenila, da temeljna pravica do intelektualne lastnine ostane brez kakršnega koli varstva, kar bi bilo v nasprotju z idejo pravičnega ravnotežja (glej po analogiji sodbo z dne 16. julija 2015, Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, točki 37 in 38).

99 V teh okoliščinah je treba šteti, da je ukrep zaščite internetne povezave z geslom nujen za zagotovitev učinkovitega varstva temeljne pravice do varstva intelektualne lastnine.

100 Iz navedenega izhaja, da je treba v okoliščinah, pojasnjenih v tej sodbi, šteti, da se z ukrepom, s katerim se zaščiti internetna povezava, lahko doseže ravnotežje med temeljno pravico do varstva intelektualne lastnine na eni strani ter pravico do svobodne gospodarske pobude ponudnika, ki zagotavlja storitev dostopa do komunikacijskega omrežja, in pravico prejemnikov te storitve do svobode obveščanja na drugi.

101 Na peto, deveto in deseto vprašanje je zato treba odgovoriti, da je treba člen 12(1) Direktive 2000/31 v povezavi s členom 12(3) te direktive ob upoštevanju zahtev, ki izhajajo iz varstva temeljnih pravic, in pravil, določenih v direktivah 2001/29 in 2004/48, razlagati tako, da načeloma ne nasprotuje sprejetju odredbe, ki, kot ta iz postopka v glavni stvari, zahteva – pod grožnjo denarne kazni – da ponudnik dostopa do komunikacijskega omrežja, ki javnosti omogoča povezavo z internetom, tretjim osebam prepreči, da javnosti prek te internetne povezave dajejo na razpolago neko avtorsko delo ali njegove dele, varovane z avtorsko pravico, prek spletnih izmenjevalnic datotek (*peer-to-peer*), kadar ima ta ponudnik možnost izbire tehničnih ukrepov, ki jih lahko sprejme za izpolnitev te odredbe, čeprav je ta izbira omejena zgolj na ukrep, s katerim se internetna povezava zaščiti z geslom, če morajo uporabniki tega omrežja za pridobitev zahtevanega gesla razkriti svojo identiteto in torej ne morejo delovati anonimno, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

Stroški

102 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. **Člen 12(1) Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju), v povezavi s členom 2(a) te direktive in s členom 1, točka 2, Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe, kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. julija 1998, je treba razlagati tako, da storitev, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki jo opravlja upravljavec komunikacijskega omrežja in ki zajema dajanje tega omrežja v brezplačno uporabo javnosti, pomeni „storitev informacijske družbe“ v smislu te prve določbe, kadar jo zadevni ponudnik opravi z namenom oglaševanja proizvodov, ki jih prodaja, ali storitev, ki jih ponuja.**

2. **Člen 12(1) Direktive 2000/31 je treba razlagati tako, da se za to, da se storitev iz te določbe, s katero se zagotavlja dostop do komunikacijskega omrežja, šteje za opravljeno, ta dostop ne sme prekoračiti tehničnega, samodejnega in pasivnega okvira, s katerim se zagotavlja potreben prenos podatkov, pri čemer ni treba izpolniti nobene dodatne zahteve.**

3. **Člen 12(1) Direktive 2000/31 je treba razlagati tako, da se pogoj iz člena 14(1)(b) te direktive ne uporabi po analogiji za navedeni člen 12(1).**

4. **Člen 12(1) Direktive 2000/31 v povezavi z njenim členom 2(b) je treba razlagati tako, da za ponudnika storitev, ki zagotavlja dostop do komunikacijskega omrežja, poleg zahteve, navedene v tej določbi, druge zahteve niso določene.**

5. **Člen 12(1) Direktive 2000/31 je treba razlagati tako, da nasprotuje temu, da lahko oseba, ki je bila oškodovana s kršitvijo njenih pravic, ki se nanašajo na neko delo, od ponudnika dostopa do komunikacijskega omrežja zahteva odškodnino, ker so tretje osebe enega od teh dostopov uporabile za kršitev njenih pravic, in povračilo stroškov opomina ali sodnih stroškov, ki so nastali v zvezi z njenim odškodninskim zahtevkom. Vendar je treba to določbo razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da ta oseba od ponudnika dostopa do komunikacijskega omrežja, katerega storitve so bile uporabljene za storitev te kršitve, zahteva prepoved nadaljevanja kršitve ter plačilo stroškov opomina in sodnih stroškov, če se ti zahtevi nanašata na ali sledita odredbi, ki jo je sprejel nacionalni organ ali nacionalno sodišče in s katero se temu ponudniku prepove nadaljevanje navedene kršitve.**

6. **Člen 12(1) Direktive 2000/31 v povezavi s členom 12(3) te direktive je treba ob upoštevanju zahtev, ki izhajajo iz varstva temeljnih pravic, in pravil, določenih v direktivah 2001/29 in 2004/48, razlagati tako, da načeloma ne nasprotuje sprejetju odredbe, ki, kot ta iz postopka v glavni stvari, zahteva – pod grožnjo denarne kazni – da ponudnik dostopa do komunikacijskega omrežja, ki javnosti omogoča povezavo z internetom, tretjim osebam prepreči, da javnosti prek te internetne povezave dajejo na razpolago neko avtorsko delo ali njegove dele, varovane z avtorsko pravico, prek spletnih izmenjevalnic datotek (*peer-to-peer*), kadar ima ta ponudnik možnost izbire tehničnih ukrepov, ki jih lahko sprejme za izpolnitev te odredbe, čeprav je ta izbira omejena zgolj na ukrep, s katerim se internetna povezava zaščiti z geslom, če morajo uporabniki tega omrežja za pridobitev zahtevanega gesla razkriti svojo identiteto in torej ne morejo delovati anonimno, kar mora preveriti predložitveno sodišče.**

Podpisi